

BERECZ ANDRÁS – KIÁLLÍTÁS BEVEZETŐ

Múcsarnok 2026 07. 09.

Berecz Andrásnak itt a Múcsarnokban látható – magyarországi harangokat „képekben megszólaltató” fotóesszéje mögött elvitathatatlan hitbéli motivációja, néprajztudományi, antropológiai tudása. Ezen túl Berecz András a Teremtő esztétikai érzékkel és lenyűgöző előadóművészi talentummal is megáldotta. A széles közönség számára meglepetés lehet, hogy kreativitása kiterjed a fotózásra is. Most látható munkáit a kortárs fotóművészet részeként ajánlom figyelmükbe. Tudtommal eddig nem tettek kísérletet a fotográfus képeinek, alkotói látásmódjának multidiszciplináris kibontására – tárlatunk efelé tájékozódik.

A fotó-dokumentációk is segítői a klasszikus néprajztudománynak – de Berecz András fotói nem ide tartoznak, többet adnak. Berecz fotótárlatának központi műve a harangbelső-fotókkal megszemélyesített *Utolsó vacsora* – egészen egyedi fotó-installáció. *Apostolportréival*, az Újtestamentum személyiségeit vizualizálják a harangnyelv működtetésének sok évszázadon át alakult nyomaival, igen sokarcú – hol felfénylő/hol tompa – barázdáival, kopáslenyomataival. A szentek (bálvány)imádásával szemben a középkorban kulcsszerepet kaptak az emberarcú apostolok. Dávid Katalin írta: „A hit és életmód két dolgot jelentett, de az életvitelt, a napi magatartást a hit tanítása táplálta. Ezt az apostolok minden fennmaradt levele bizonyítja, és ha valaki ezeket e szempontból végigvizsgálja, az alakuló keresztény társadalmat meghatározó legelső princípiumokat tapinthatja ki” – és a szeretetre gondol. (*Dávid Katalin: Kereszténység és kultúra. Szent István Társulat, Budapest. MMVI*) A török utáni magyarországi népesség java a bibliai idők szegénységében élt – a gazdag világtól elzárva – és továbbra is képes volt a hitben fogant szeretetre. Hipotézisem szerint: ezt láttatják a Berecz harang-apostolok „arcai”. Hozzáteszem: a szeretetnek a népi kultúra szokásai, a népművészetek műfajai teremtettek páratlanul gazdag kifejezési formákat.

Kortárművészeti olvasatomat folytatva: Berecz apostolai, a harangnyelv hosszú munkájának „ecsetnyomaival festett portré-fotók”. A kopások informel műként hatnak. Mert András fotói kompozíciók is és intuitív kutatásokon alapuló felfedezések is. A templom és muzsikája felemel, a harang pedig jelképesen a „legelső templom”. Hangjai – csigalépcsőket, lélekvesztő létrákat használó nehéz megközelítésük mentén – képes túlszállni templomok terén. A harangozás belakja a környék táj-templomát – az ott élők és meghalók világát. Harangozói láttán, a népi tudás nyomán plasztikai vízióm: a harang formája, íve megidézi az anyaméh formáját. A születő gyerek felsírása az addig néma harang hívószava. Majd búcsúé is. Bródy Sándort idézem: „a halál Isten első csókja”. Hasonló szakrális méltósággal beszél Berecz fotókiállításának vizuális nyelve. Berecz megtalálta a harangokba rejtett időt, de ihletett látomássá is formálta azt.

András, megtisztelő volt a közös munka és köszönet jár a munkatársaimnak is.

Szegő György – a kiállítás kurátora